

Solidarita pracujících

OBČASNÍK

Odborového sdružení Čech, Moravy, Slezska
členské organizace Světové odborové federace

č. 3 | září 2026

Pokračovatel naší práce – TIPO, nezávislého čtrnáctideníku OS ČMS, který vycházel v roce 1992 a OBČASNÍKU, který vycházel v letech 1993–2021.

„Bude-li se každý bát sám, budeme se bát všichni.“ Karel Heneš

Úvodní slovo šéfredaktora

Vážení odboráři, příznivci a přátelé, dostáváte do ruky první posjezdový Občasník. IX. sjezd OS ČMS zvolil nové vedení, potvrdil, že tu stále ještě jsme a načrtl vizi naší činnosti pro několik příštích let.

Tentokrát jsem věnoval větší prostor mezinárodní činnosti Světové odborové federace (WFTU), kde naše sdružení je stálým členem Federace a sekretariátu jejího evropského střediska EUROF a náš šéf Stanislav Grospič je členem Rady předsedů. Ta bohužel letos proběhla jen prostřednictvím internetového spojení, protože předpokládané místo jejího jednání, Bahrajn, bylo přímo ohroženo válkou v Perském zálivu. V roce 2027 má proběhnout na Srí Lance, tak snad tomu tak bude. Letošní mezinárodní seminář Dělnického institutu IWI, vedeného bývalým generálním tajemníkem a čestným předsedou WFTU Georgem Mavrikosem, je svolán v listopadu do gruzínského Tbilisi. Z finančních důvodů je pozváno jen 20 odborových centrál, ale naše OS ČMS je mezi nimi. Byli jsme požádáni o referát na téma „Přednosti socialismu“

a myslím, že k tomu stále máme co říci. První Občasník roku 2027 přinese příslušné informace. Vzhledem k radikálnosti WFTU, potažmo IWI, to určitě nebude jen nostalgický povzdech.

V červnu proběhlo v Ženevě plenární zasedání Mezinárodní organizace práce (ILO) OSN, i za účasti složek WFTU. Jako každý rok zcela bez pozornosti sdělovacích prostředků. Využívám tudíž alespoň svých možností a přináším několik zásadních projevů a informací prostřednictvím Občasníku. V nejbližší budoucnosti by stálo za pokus, bez ohledu na obtíže a složitost, se části zasedání ILO zúčastnit, vidět a zažít zblízka rozložení sil současného světa pracujících a reálné možnosti řešení jejich - a nejen jejich - současných problémů.

Odborový svět je světem neustálých střetů, ale i nadějí. Stále věřím tomu, že se sejdeme v lepších časech - a kdyby snad ne my, naše děti určitě ano. Všem, kdo jste dočetli až sem, přeji zdraví, lásku, sílu a spokojený život.

Vladimír Sedláček, šéfredaktor

DEJ SI POZOR NA PLATFORMOVOU PRÁCI!

O CO JDE?

VZTAH: DIGITÁLNÍ PLATFORMA - PRACOVNÍK - ZÁKAZNÍK

VĚSTINA PRÁCE JE FAKTICKY VYKONÁVÁNA V REŽIMU OSVČ

V ON-LINE PROSTŘEDÍ

PODLE AKTUÁLNÍ POLOHY PRACOVNÍKA A ZÁKAZNÍKA

NADMĚRNÁ KONTROLA ZE STRANY DIGITÁLNÍ PLATFORMY

DIGITÁLNÍ PLATFORMA NEMÁ POVINNOST RESPEKTOVAT BOZP

NEVZTAHUJÍ SE PRAVIDLA O MINIMÁLNÍ MZDĚ - DOVOLENÉ - NEMOCENSKÉ

OS ČMS zásadně nesouhlasí s vládou připravovanou novelou zákoníku práce, která má přijmout změnu v definování závislé práce v § 2. Vláda tak cíleně chce přijetím zákona o platformové práci legalizovat tzv. švarc systém. Zákon o platformové práci a redefinice současného pojetí závislé práce a další změny zákoníku práce půjdou k tíži ochrany zaměstnanců. S tím OS ČMS rozhodně nesouhlasí!

114. Mezinárodní konference práce a důstojná práce v platformové ekonomice

114. ročník Mezinárodní konference práce Mezinárodní organizace práce (ILO) proběhl v Ženevě ve Švýcarsku od 1. června 12. června 2026. ILO je tripartitní mezinárodní organizace za účasti zástupců vlád, zaměstnavatelů a pracovníků. Konference se koná každý rok od 1. do 12. června a účastní se jí téměř 6000 delegátů zastupujících vlády členských zemí ILO, jakož i zástupci státních dárců a pracovníků a dalších mezinárodních organizací. Nepál je členem ILO od roku 1966, dosud má 187 členských zemí.

Konference se rovněž zabývá výroční zprávou ILO, finančními zprávami a rozpočtem. Konference rovněž prodává zprávy různých výborů o svobodě organizování, kolektivním vyjednávání a sociálních otázkách. Spolu s tím se jako dohoda představuje a schvaluje nová mezinárodní pracovní norma s názvem „Důstojná práce v platformové ekonomice“.

V dnešní době jsou řidiči, kurýrní pracovníci, SVOČ, poskytovatelé online služeb a další, kteří pracují prostřednictvím digitálních platform, jako jsou Pathao, Uber, Fudmandu a Draz, známí jako „pracovníci platformy Sum“.

Slušné zaměstnání u těchto profesí znamená, že pracovník musí za převážně přiměřenou odměnu dostávat dostatečný příjem k zajištění minimálních životních nákladů odpovídajících jeho práci.

Usnesení a doporučení formálně schválená 114. konferencí budou historickým úspěchem pro práva pracovníků. Jak bylo dosud diskutováno, bylo dohodnuto, že nové usnesení by se mělo zabývat následujícími tématy: Zprvé – pracovní vztahy jsou správně identifikovány; zadruhé – pracovník nesmí být omylem zbaven svého práva pracovat jako nezávislý dodavatel; zatřetí, minimální mzda pracovníka by měla být snesitelná. V rámci sociálního zabezpečení by mělo existovat pojištění, důchod, ochrana v mateřství a ochrana v případě úrazu; začtvrté – regulace algoritmického řízení. Existují otázky, které musí být transparentní, pokud jde o fungování algoritmických sdílení, sazeb nebo deaktivace účtů; zapáté – v rámci práv na data musí být údaje pracovníků chráněny a důvěrné; zašesté – pracovníci na platformách musí mít odborová práva v rámci organizačních a kolektivních práv; zasedmé – zákaz diskriminace a ochrana žen, migrujících pracovníků a zranitelných skupin.

ILO informovala o nebezpečných podmínkách platformové práce prostřednictvím zprávy, která zahrnovala i zprávu „Světový výhled zaměstnanosti a sociální situace“. Následovaly odbory a světové federace odborových svazů, které zintenzivnily svůj požadavek na nové mezinárodní pracovní normy, načež se správní rada v roce 2023 rozhodla zařadit otázku důstojné práce v ekonomice deskových firem na formální program konference Mezinárodní organizace práce v roce 2025. Jednalo se o mimořádně důležitý krok, protože toto téma by mělo být zařazeno na program stanovování standardů konference dříve, než budou v MOP zavedeny jakékoli nové mezinárodní pracovní normy.

Tento dokument byl nesmírně důležitý, protože porovnával zákony a postupy různých zemí, identifikoval problémy s pracovníky na platformách a vytvořil základ pro

určení rozsahu možných úmluv nebo doporučení. Spolu s touto zprávou ILO zaslala členským státům dotazník. Dotazník je založen na vládách a zaměstnavatelích.

Hlavními tématy debaty v této souvislosti bylo, zda jsou pracovníci na platformách zaměstnanci nebo nezávislí dodavatelé. Jak regulovat řízení prováděné algoritmy? Jak zajistit minimální mzdu? Jak zavádět sociální zabezpečení? Jak můžeme chránit práva na ochranu údajů a soukromí? atd.

Diskusi o formálním programu stanovování norem týkajícím se platformové ekonomiky iniciovaly tři strany – organizace zaměstnavatelů a zástupci odborů/pracovníků, kteří vedli vášnivou debatu o tom, zda by se mělo jednat o závaznou úmluvu, nebo pouze o doporučení.

Na 114. konferenci byl v rámci postupu pro stanovování norem předložen návrh k tomuto tématu. Druhá a závěrečná diskuse proběhne na konferenci. Pokud bude na konferenci dosaženo dohody, bude přijata nová úmluva a doporučení.

V Nepálu se tento sektor rychle rozšířil, zejména po pandemii COVID-19. Hlavními platformami pro online OSVČ a digitální práci jsou Up Work, Fever, Freelancer Dot com atd. Grafický design, vývoj softwaru, střih videa. Psaní obsahu, digitální marketing a zadávání dat se nepoužívá. Podle různých studií se počet digitálních OSVČ aktivních v Nepálu v oblasti umělé inteligence (AI) a označování dat odhaduje na 50 tisíc až 100 000.

Většina lidí se však zapojuje částečně. Podobně jako online vzdělávací a poradenské služby, jako jsou různé online kurzy, jazykové kurzy, IT školení, poradenské služby, Zoom, Google Meet a vzdělávací technologie.

Odhaduje se, že se prostřednictvím platformy zapojí 20 000/25 000 učitelů a školitelů. Podobné služby jako údržba domácností, instalatéri ve výstavbě, elektrikáři, uklízeči, butici a údržbářské služby, které zahrnují jak domácí, tak i online služby. Některé platformy je zatím neposkytují.

V Nepálu se tento sektor rozšiřuje, i když je teprve v plenkách. Po sečtení různých sektorů se počet pracovníků zapojených do platformové ekonomiky odhaduje na 2,5 až 4 lakh a toto číslo stále roste. Platformová práce v Nepálu vykazuje specifický trend. V tomto sektoru dominuje mladá pracovní síla, většinou se jedná o mladé lidi ve věku 18–35 let, z nichž mnozí pracují na částečný úvazek pro přivýdělek. Většina pracovníků zůstává mimo daňový systém. Zůstávají také mimo systém sociálního zabezpečení. Jasná ochrana ze strany zákonů o zaměstnanosti je zřejmá. V oblasti free lance a online služeb jako takových se zvyšuje účast žen pracujících na volné noze a online službách.

Pracovníci na platformách v Nepálu se však potýkají především s nízkými a nestálými příjmy, rizikem úrazů,

Premal Kumar Khanal,
červen 2026

114. Mezinárodní konference práce a důstojná práce v platformové ekonomice

(dokončení ze str. 2)

nedostatkem sociálního zabezpečení, algoritmickými kontrolami, pozastavením účtů, absencí právních ustanovení o odborových právech a nejistým právním statutem.

Proto nyní ILO přistoupila k přijetí nové úmluvy pro pracovníky na platformách. Zajištění práv pracovníků pracujících v platformové ekonomice není jen otázkou práce, ale také něco, co souvisí se sociální spravedlností, lidskými právy, regulací digitální ekonomiky a demokratickou odpovědností. Právní struktura, sociální zabezpečení a ochrana pracovníků jsou nedostatečné, a to i přes to, že se platformová práce v Nepálu nadále rychle rozvíjí. Zúčastněné strany se proto musí postarat o své povinnosti.

S rozvojem vědy a techniky se rozvinula i digitální ekonomika. Spolu s tím je důležité podniknout nezbytné kroky k ochraně a posílení práv pracovníků pracujících na platformách a k zajištění důstojnější práce a života. V tomto ohledu Mezinárodní organizace práce (MOP) přijala takovou iniciativu, že pokud se ukáže jako užitečná, bude to pro pracovníky v oblasti výroby desek přínosem. Proto by podle Nepálské iniciativy pro pracovníky v sektoru platformy vláda a odbory neměly otálet s hraním role ve prospěch pracujících.

Autor je členem Rady předsedů Světové odborové federace svazů (WFTU) a prezidentem CONEP Nepál.

"Tripartita se v pondělí 24. srpna shodla na navýšení minimální mzdy pro příští dva roky, která by od ledna měla odpovídat 44,6 procenta průměrné mzdy a v roce 2028 pak 45,8 procenta. Minimální mzda se tak zvedne z 22 400 korun na 24 900 korun pro rok 2027 a v roce 2028 by měla dosáhnout zhruba 26 900 korun. OS ČMS toto podporuje a zdůrazňuje, že výše minimální mzdy musí zabezpečit minimální životní podmínky nad hranicí chudoby pro své příjemce a nesmí být žebračenkou."

Projev Pambise Kyritise, generálního tajemníka WFTU, na přípravném setkání ILO v Ženevě v červnu 2026

Vážení soudruzi, bratři a sestry, letošní konference ILO (ILC) se koná v obzvláště kritickém a bouřlivém období, kdy světem otřásají válečné výkřiky imperialistů. Genocida Palestinců v Gaze s podporou a povzbuzením USA, EU a jejich spojenců, surový pokus uškrtnit Kubu prostřednictvím ilegální a nemorální hospodářské a energetické blokády a otevřených hrozeb vojenské intervence, vojenská invaze do Venezuely a únos prezidenta země a nevyprovokovaný americko-izraelský útok na Írán opět odhalily agresivní charakter a nelidskou povahu imperialismu a znovu nám připomínají, že globální geopolitické a ekonomické antagonismy nadále přímo ohrožují světový mír a bezpečnost. Ekonomiky vyspělých států mají nyní jasný válečně orientovaný směr a nadnárodní monopolní giganti, ve snaze zvládnout krizi kapitalismu, která se prohlubuje a rozšiřuje, a ochránit své zisky, se stávají ještě násilnějšími a agresivnějšími.

Ekonomické a sociální nerovnosti po celé planetě enormně rostou. Celé obyvatelstvo je nuceno opustit své země kvůli nekontrolovaným ozbrojeným konfliktům a podmínkám ekonomické a sociálního strádání.

Mezinárodní organizace a mechanismy kolektivní bezpečnosti jsou manipulovány a instrumentalizovány a mezinárodní právo je nahrazováno právem silných.

Fašismus opět nachází příznivé politické, ideologické a sociální podmínky a zvedá hlavu.

V oblasti pracovních a sociálních vymožeností pracujících jsou útoky nadále tvrdé a intenzivní.

Dočasné, nejisté a nepojištěné zaměstnávání se rozšiřuje a stává se normou.

Nezaměstnanost, nejisté zaměstnání a nadměrné využívání levné pracovní síly od zranitelných pracujících, stejně jako legislativní opatření proti lidem a proti pracujícím

systematicky a metodicky prosazovaná neoliberálními vládami, trvale podkopávají práci s právy a práci regulovanou prostřednictvím kolektivních smluv, které odrážejí současné potřeby pracujících.

Individuální smlouvy, privatizace, outsourcing, práce na dálku a „leasing služeb“ jsou jen některé z forem, které tento tvrdý neoliberální útok přijal.

Privatizují se významné sociální výdobytky, jako je sociální zabezpečení a veřejné zdraví, zatímco metodicky pokračuje autoritářské zvyšování důchodového věku.

Na oltáři zisku pokračují lidské oběti, protože životy zaměstnanců a jejich bezpečnost a zdraví při práci považují zaměstnavatelé za zbytečné náklady, které snižují jejich zisky.

Povzbudivým a nadějným prvkem v depresivním obrazu dnešního světa je skutečnost, že zaměstnanci nepřijímají pasivně protilidový a protidělnický útok. Miliony pracujících po celém světě, vedeny třídně orientovanými odbory, volí cestu boje za obranu svých odborových, sociálních a politických práv.

Prostřednictvím radikálních mobilizací ve všech koutech světa požadují práci s právy, jež zajistí uspokojení jejich současných potřeb.

Čím silnější je odpor pracujících a čím mohutnější a militantnější boje rostou, tím častější se stávají jevy autoritářství a represe, policejní perzekuce odborových předků a útoky proti odborovým svobodám, zejména právu na stávkou.

Kolektivní vyjednávání je systematicky podkopáváno. Jsme jistě spokojeni s faktem, že Mezinárodní soudní dvůr v Haagu znovu potvrdil, že bez práva na stávkou je právo na kolektivní vyjednávání právem bez obsahu.

(pokračování na str. 4)

Projev Pambise Kyritsis, generálního tajemníka WFTU, na přípravném setkání ILO v Ženevě v červnu 2026 *(dokončení ze str. 3)*

Nicméně skutečnost, že se zaměstnavatelé odvážili toto právo otevřeně zpochybnit po desetiletích, během nichž zůstalo samozřejmé, alespoň slovy, je dalším důkazem, že tolerance a podpora, kterou státy poskytují kapitálu, vede ke stále větší svévůli zaměstnavatelů a eskalaci ofenzívy proti pracujícím.

Ke zmenšování práv a podkopávání bojů zaměstnanců se ale využívají nejen útoky zaměstnavatelů a vlád. Zaměstnavatelé a vlády se snaží manipulovat bojem zaměstnanců a spoléhají na roli žlutých odborů a zkompromitovaných odborových předáků. V mnoha případech se zaměstnanci ocitají v konfrontaci nejen se zaměstnavateli a státem, ale také s odbory, které jdou cestou třídní spolupráce a integrace do systému vykořisťování. Tato cesta, jak se opět ukázalo v případě zatčení bývalého generálního tajemníka ITUC a ETUC Lucy Visentiniho, je cestou, která reprodukuje kariérismus, byrokracii a korupci v řadách odborového hnutí.

Kolegové, 8. června organizujeme neformální Radu předsedů, na kterou jsme pozvali přidružené organizace WFTU a přátele, kteří tam budou přítomni, abychom mohli diskutovat a vyměňovat si názory a zkušenosti týkající se současné situace ve světě a priorit, které dnes klade sám život před mezinárodní odborové hnutí.

Je jasné, že mezinárodní situace staví otázku míru a protiimperialistické mobilizace do popředí našich priorit.

Četné a závažné problémy, jimž pracující čelí, zároveň představují pole boje a radikálních požadavků. Zvyšování mezd a důchodů, řešení vysokých životních nákladů, které brutálně podkopávají životní úroveň pracujících rodin, pětaticetihodinový pracovní týden bez snížení platu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, vykořisťování migrantů, právo na kolektivní vyjednávání a stávku a důsledky automatizace a umělé inteligence jsou témata, která dnes dominují agendě mezinárodního třídně orientovaného odborového hnutí.

Rychlý rozvoj vědy a techniky vedl ke skutečné explozi výrobních kapacit lidské práce. V důsledku této exploze by se logicky očekávalo, že pracující, kteří produkují bohatství, se budou těšit širšímu zlepšení svých pracovních a životních podmínek a že se zkrátí pracovní doba, což by lidem umožnilo věnovat více času kulturnímu a intelektuálnímu rozvoji, rekreaci a svým osobním zájmům.

Místo toho se ve skutečnosti děje to, že životní a pracovní podmínky se pro mnoho lidí zhoršují, zatímco pracovní doba se nejen nesnižuje, ale dokonce se rozšiřuje a dereguluje. Práce se zintenzivňuje na neúnosnou úroveň, aby se udržely a zvýšily zisky z jejího využívání, což má za následek, že přínosy technologického a vědeckého pokroku a výrobní exploze zprivatizuje jen několik málo kapitalistů. Z tohoto důvodu je jedním z požadavků vysoko na seznamu priorit WFTU, jak se odráží v Římské deklaraci přijaté na 18. sjezdu, požadavek na zavedení pětaticetihodinového pracovního týdne bez snížení platu. To je požadavek, který chceme zdůraznit a analyzovat na doprovodné akci, kterou organizujeme 9. června v Ženevě, s využitím přítomnosti odborářů z celého světa.

Mezi našimi prioritami zůstává i otázka demokratizace ve fungování ILO a zrušení nepřijatelného monopolu na zastoupení zaměstnanců jedinou mezinárodní odborovou organizací.

Víme, že zaměstnavatelé a vlády jsou spokojeni s monopolizací zastoupení zaměstnanců ze strany ITUC. Vyhýbají se proto nepříjemným hlasům hájícím třídní zájmy zaměstnanců a stavějícím se proti politice dvojího metru a selektivnímu cílení zemí pro pohodlí dominantních kruhů. Bohužel existuje tolik příkladů takového chování. Izrael, který brutálně porušuje každou koncepci mezinárodního práva a jehož vůdci jsou stíháni za válečné zločiny, nečelí žádnému skutečnému problému. Jen pokryteckým prohlášením a prázdným přáním. Bělorusko však, protože není upřednostňováno dominantními kruhy, bylo zařazeno na černou listinu a odbory v zemi jsou v podstatě vyloučeny z práva účastnit se procesů ILC. V Indii byla CITU, organizace s více než sedmi miliony členů, která se nepřetržitě účastnila indické delegace po dobu 30 let, letos vyloučena bez jakéhokoli odůvodnění, viditelně proto, že je členem WFTU. Pokud budu pokračovat ve výčtu příkladů, bude jich mnohem víc.

To, co WFTU požaduje a za co nikdy nepřestane bojovat, je skutečně reprezentativní a pluralitní ILO s demokratickými a participativními postupy v souladu s její úlohou a účelem, pro který byla údajně vytvořena.

Naše přítomnost v ILC a aktivity, které budeme organizovat zde v Ženevě, bychom samozřejmě měli přijmout všichni, aby byly masivní a úspěšné.

Pokud jde o naši úlohu a přítomnost v jednotlivých výborech ILC a koordinaci potřebnou k tomu, abychom jako členové WFTU měli podstatnou přítomnost s postoji a návrhy založenými na naší třídní analýze a prioritách, je jisté třeba, aby mezi námi probíhala koordinace s odpovídající přípravou a rozvojem postojů a návrhů z naší strany. Co se týče přípravy, která proběhla, a obsahu práce konference, bude nás informovat soudruh Petros Petrou, který monitoruje naši práci v ILO jménem ústředních úřadů WFTU. Je důležité, aby se ve všech našich projevech a vystoupeních na Konferenci odkazovalo na název a roli WFTU jako zástupce třídně orientovaného odborového hnutí. Mělo by se tak dít nejen prostřednictvím projevu generálního tajemníka WFTU v plénu, ale také prostřednictvím projevů všech přidružených organizací WFTU ve výborech a dalších konferenčních činnostech.

Vážení soudruzi, než ukončím svůj proslov, rád bych také využil této příležitosti, abych zdůraznil, že nedávná rada předsedů, která proběhla 12. a 13. května, přijala důležité rozhodnutí. Oficiálně oznámila uspořádání 19. sjezdu Světové odborové federace, který budou hostit pobočky WFTU na Srí Lance ve dnech 13., 14. a 15. května 2027. Naší ušlechtilou ambicí nemůže být nic menšího, než učinit z něj masivní a militantní mezinárodní fórum, kde se budou scházet třídně orientované odbory ze všech koutů světa, aby diskutovaly, plánovaly, vyměňovaly si zkušenosti a znalosti a rozhodovaly o směrech našich bojů a činů.

S ohledem na tuto důležitou globální událost, které je naše činnost věnována, zintenzivněme své úsilí a překonejme sami sebe, abychom mohli vlajku WFTU vztyčit ještě výše a dát nový impuls našim bojům za lepší svět, osvobozený od imperialistických válek a intervencí a osvobozený od vykořisťování člověka člověkem.

Opět vám všem děkuji za účast a za pozornost.

Projev Mezinárodního odborového svazu důchodců a penzistů (TUI P&R), jenž přednesla soudružka Archontia Anastasakiová na 114. zasedání Mezinárodní organizace práce OSN

Paní předsedkyně, vážení kolegové, dělníci a důchodci, jsme tu jménem jediné mezinárodní odborové organizace důchodců, jež patří a operuje v řadách Světové odborové federace (WFTU). Jsme přesvědčeni, že i z této platformy je nutné vyjádřit každodenní strach a obavy, jež zasahují důchodce ve všech koutech planety.

Poté, co mnoho desetiletí pracujeme a různými způsoby platíme příspěvky a různými způsoby přispíváme do systémů sociálního zabezpečení, dospíváme do důchodu s nízkými, ponižujícími penzemi a nedostatečnými sociálními dávkami (přestože na naší planetě je dostatek bohatství). Zodpovědnost kapitalistických vlád, stejně jako velkých nadnárodních korporací, které tyto vlády financují a jsou zapojeny do penzijních systémů v několika zemích, je nesmírná.

Jejich strategie by se dala shrnout výrazem: „Když ze-stárnou koně, střelí je.“ Jak řekla paní Lagardeová, když byla prezidentkou MMF: „Důchodci nejsou produktivní; jsou ekonomickou zátěží, kterou je třeba odstranit.“

Miliony důchodců po celém světě jsou nuceny i po odchodu do důchodu pokračovat v práci, aby uspokojily své základní potřeby a nakoupily léky, které jsou samy o sobě nesmírně drahé.

Ještě dramatictější je situace pro vysloužilé ekonomické migranty, kteří ve většině případů přijdou o důchod, pokud se vrátí do země původu. Tuto již tak obtížnou ekonomickou situaci dále zhoršují války a imperialistické konflikty na Ukrajině, na Blízkém východě a v několika afrických zemích. Ceny ropy prudce vzrostly. Útoky Spojených států a Izraele proti Íránu a Libanonu způsobily, že ceny na celém světě vzrostly. Přezbrojení zemí Evropské unie a strategie „ReArm Europe“ (*přezbrojte Evropu*) uvalují nové daně a nová břemena na pracující i důchodce v celé Evropě.

Prostřednictvím této analýzy my, jménem Mezinárodní organizace důchodců, jasně prohlašujeme, že požadujeme okamžité ukončení těchto válek. Všechny spory musí být vyřešeny vyjednáváním při respektování vůle národů. Války přinášejí kartelům zbrojního průmyslu bohatství a zisky, ale přinášejí chudobu, vyšší životní náklady a smrt dělníkům a důchodcům.

Mezinárodní organizace, jako je Organizace spojených národů, UNESCO, FAO a další, bohužel nehrají roli, kterou by měly hrát v souladu se svými zakládajícími principy.

Organizace spojených národů přijímá rezoluce, které zůstávají mrtvými písmeny. FAO přihlíží jako pouhý divák, zatímco počet lidí umírajících hladu roste, stejně jako ceny základních potravinářských produktů, jako je chléb, brambory, rýže a maso. UNESCO se omezuje na zaznamenávání bombardování a ničení památek světového dědictví.

My, coby globální organizace důchodců, nezůstáváme pasivními diváky. Od roku 2016 organizujeme 1. října Světový den akce. Letos se bude konat v jihoafrickém Johannesburgu, hostí ho předseda WFTU Mike Mzwandile Makwayiba a odborové organizace COSATU.

Podílíme se na činnosti a bojích pracujících. Společně – pracující, nezaměstnaní a důchodci – bojujeme za zaručení důstojných mezd a důchodů. Důstojnost pro nás znamená důchody, které postačují k pokrytí základních potřeb naší doby.

Spojujeme také svůj hlas s hlasem důchodců z hrdinné Palestiny, kteří trpí, jsou svědky vražd svých dětí a vnoučat, přicházejí o domovy, jsou zbaveni vody a jsou vyhnáni ze své půdy.

Požadujeme ukončení genocidy, kterou umlčela Evropská unie a kterou provádí Izrael v Gaze a na celém palestinském území.

Sjednocujeme také svůj hlas a své kroky, abychom zabránili vypuknutí nové války v Karibiku po nepřijatelných hrozbách prezidenta Trumpa vůči Kubě. Kuba Spojeným státům nevyhrožuje. Nechte Kubu na pokoji. Kubánský lid má, stejně jako každý lid, právo rozhodnout o své přítomnosti a budoucnosti. Podporujeme mezinárodní kampaň s názvem: „Podepisují se za Kubu“ a účastníme se jí.

Vyzýváme všechny důchodce ve všech koutech světa, aby se připojili ke svým odborům, posílili radikální odborové hnutí a bojovali za důstojný život.

Na závěr zdůrazňuji, že důchodci společně s pracujícími podporují 19. sjezd Světové odborové federace, který proběhne na Srí Lance v květnu 2027.

Budeme pokračovat až do konečného vítězství národů, za sociální spravedlnost a mírový svět.

Kuba v tom není sama! Nová solidarita od PAME pro hrdinský lid Kuby!

V neděli 2. srpna PAME doručila CTC solidaritu (daň z hospodářské soutěže) shromážděnou odbory v Řecku.

Dojemná reakce dělníků, kteří dali i z toho mála, co měli, je praktickým vyjádřením třídní a internacionalistické solidarity s kubánským lidem. Je to odpověď na stupňující se agresi amerického imperialismu, který se svou zločinnou bloádou snaží srazit lid na kolena, protože trvá na tom, že bude kráčet se vztyčenou hlavou, bránit výdobytky své revoluce a své právo rozhodovat o svém vlastním osudu.

Tento nový projev solidarity navazuje na projev solidarity z února loňského roku během návštěvy delegace PAME na Kubě. Dokazuje, že internacionalistická solidarita není gestem okamžiku. Je to otázka principu, třídní povinnost dělnického hnutí. V době, kdy se stupňují imperialistické rivaly, války a intervence USA – NATO – EU, musí solidarita národů posílit. Proti vykořisťovatelům, kteří chtějí národy zastrašit, utláčet a izolovat kvůli svým ziskům a válkám, stavíme vlastní zed; organizaci, společný boj, třídní a internacionalistickou solidaritu.

Pokračujeme s ještě větším odhodláním! Požadujeme okamžité ukončení barbarské bloády USA. Všemi prostředky posilujeme naši podporu Ostrovu revoluce! **Ruce pryč z Kuby! Kuba v tom není sama!**

Generální tajemník UITBB Michalis Papanikolaou na 114. plenárním zasedání ILO, červen 2026

Vážené delegáty,

oslovuji toto 114. zasedání mezinárodní konference ILO jménem Mezinárodního odborového svazu pracovníků stavebnictví, dřevařství a stavebních materiálů (UITBB), zastupujícího miliony stavebních dělníků z celé zeměkoule, a hovořím o důležitosti sociálního dialogu.

Může vůbec být sociální dialog efektivní bez silného odborového hnutí?

Může vůbec být sociální dialog efektivní, pokud vláda není na straně pracujících?

Podle našeho názoru není sociální dialog jen formalitou nebo myšlenkou, která zní dobře na papíře. Je základem důstojné práce a základním mechanismem budování spravedlivějších společností. Ve stavebnictví – které buduje infrastrukturu dnešního světa – může čestný sociální dialog mezi vládami, zaměstnavateli a zaměstnanci znamenat rozdíl mezi životem a smrtí, důstojností a vykořisťováním.

Stavebnictví zůstává jedním z nejnebezpečnějších průmyslových odvětví na celém světě. Každý rok přijde při pracovních úrazech o život přibližně 60 000 pracovníků – každých osm minut jeden. Pády, vystavení nebezpečným materiálům, jako je azbest, těžká fyzická zátěž a extrémní povětrnostní podmínky si nadále vyžádají tisíce životů a ničí bezpočet rodin. Tyto tragédie nejsou nevyhnutelné. Jsou výsledkem volby – volby, která upřednostňuje ziskové marže před lidskými životy.

Je velmi dobře známo, že práva pracujících, zejména ve stavebnictví, jsou celosvětově pod útokem, což ještě více podtrhuje význam sociálního dialogu. Dnes je pokrytí kolektivními smlouvami v mnoha zemích světa stále velmi nízké. Konzervativní politika oslabil odborové organizace, podpořila nejisté a flexibilní formy zaměstnávání a nechala miliony pracujících – zejména migranty, ženy a mládež – odkryté a zranitelné.

Potřebujeme tedy náležitý sociální dialog. Sociální dialog, který za podpory kolektivního vyjednávání, za přítomnosti odborů a dodržování kolektivních smluv vede k lepším bezpečnostním normám, vyšším mzdám a humanějším pracovním podmínkám.

Vlády mají v této situaci rozhodující a nezastupitelnou úlohu. Musí být na straně pracujících, kteří potřebují ochranu. To znamená následující:

- Plné zavádění a prosazování úmluv a doporučení ILO o sociálním dialogu, svobodném vstupu do odborů a kolektivním vyjednávání.
- Posílení pracovních kontrol.
- Plné provádění pracovněprávních předpisů týkajících se práva organizovat se, kolektivního vyjednávání, vysokých pokut za porušení kolektivních smluv atd.
- Zarnutí veškerých nákladů na zdravotní a bezpečnostní opatření do rozpočtů projektů a uvalení vážných sankcí na zaměstnavatele, kteří je zanedbávají.

Vážené delegáty,

stavební dělníci budují budoucnost. Zaslouží si, aby se vraceli každý večer bezpečně domů, pobírali mzdy, jež stačí k životu, a aby byl respektován jejich kolektivní hlas při rozhodování o jejich pracovních podmínkách.

Sociální dialog bez vládního závazku k právům pracujících je jen na oko, což prohlubuje nerovnosti a nerovnováhu mezi kapitálem a prací. Pouze když vlády chrání zranitelné, může sociální dialog přinést skutečný pokrok směrem ke slušné práci, snížení nerovnosti a udržitelnému rozvoji.

Pro UITBB je volba, před níž stojíme, jasná: buď posílíme sociální dialog a regulační úlohu státu ve prospěch pracujících, nebo se budeme nadále řídit dolů po cestě, jež prohlubuje vykořisťování.

Děkuji.

Vyjadřujeme soustrast a solidaritu obětem důlního neštěstí v Pákistánu

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska vyjadřuje hlubokou soustrast rodinám a blízkým pozůstalých po obětech horníků tragického důlního neštěstí v uhelném dole na předměstí Květy v Pákistánu, které se stalo 30. července 2026.

Vyjadřujeme také solidaritu s pakistánskými horníky v Balúčistánu, kteří jsou nuceni pracovat ve velice tvrdých podmínkách, bez jakýchkoliv bezpečnostních opatření, s minimální ochranou zdraví při práci, kdy v dolech chybí jakékoliv odvětrávání, systémy monitorování plynů a další potřebná bezpečnostní opatření. Toto je zcela otevřená tvář kapitalismu a neodstraněné pozůstatky kolonialismu.

Nabídnuté odškodnění rodinám pozůstalých za každého mrtvého horníka ve výši půl miliónu pakistánských rupií, tj. cca 38 tisíc Kč je brutální realitou a nemůže rodinám pozůstalých nahradit ztrátu lidského života ani příjem finančních prostředků nutných k zajištění obživy.

Vyjadřujeme proto svou hlubokou solidaritu s horníky s uhelného dolu u Květy v Balúčistánu, s horníky v Pákistánu. I oni mají právo na dodržování všech bezpečnostních opatření, skutečně odpovídající mzdu a zajištění jejich rodin v případě úrazu či ztráty života.

Rozhodné Ne!, zbrojení, válkám, bezohledné honbě za soukromovlastnickým ziskem, práci v nelidských a nedůstojných podmínkách!

V Praze 31. 7. 2026.

Odborové sdružení Čech, Moravy Slezska
Česká republika

Vzpomínka na El comandante

S úctou si Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska připomíná 13. srpna 1926 sté výročí narození El comandante Jefe, Fidela Alejandro Castra Ruz, jehož život je neodmyslitelně spojen s Kubou, kubánským lidem, bojem za jeho svobodu.

S osobou Fidela Castra je neodmyslitelně spojena bouřlivá revoluční cesta, která vedla od studentských revolučních aktivit, přes útok na kasárna Moncada 26. července 1953 k porážce diktatury Fulgencia Batisty na Kubě v roce 1959. Vnímáme i bouřlivé, neméně zajímavé a inspirující názorové tříbení Fidela Castra, které jej dovedlo k naplňování myšlenek nejen svobody kubánského lidu, ale také k realizaci myšlenek socialismu. To vše tváří tvář v těsném sousedství imperialistické mocnosti Spojených států amerických, jejichž vládnoucí vojensko-oligarchická vrstva se nikdy nesmířila se svobodou Kuby a zvolenou socialistickou cestou. Kubánský lid, svobodná Kubánská republika tak od počátku musela čelit tvrdé ekonomické a politické americké bloádě i pokusům o přímou intervenci. Obstála!

Fidel Castra v pozici předsedy Státní rad Kuby, předsedy vlády Kuby a prezidenta Kuby se nesmazatelně zapsal do dějin své země, vymýcením negramotnosti, vzrůstem vzdělanosti, dostupnou lékařskou péčí, rozvojem zemědělství. Vůdčí postavení Kuby v hnutí nezúčastněných zemí a postavení předsedy tohoto hnutí dokázal využít k boji za nezávislost řady zemí vůči americkému imperialismu a věčně podpořit nezištnou humanitární pomocí. Zatímco USA vyvážely zbraně, vojáky a prováděly ozbrojené intervence a palácové převraty, Kuba poskytovala nezištně lékařskou pomoc, pomohla bojovat s negramotností v Latinské Americe.

Cenné je, že po zhroutilí socialistických států ve východní Evropě kubánský lid pod vedením Fidela Castra obhájil a uhájil svou cestu k socialismu a pod výrazně zvětšeným tlakem USA.

Ani dnes, deset let po smrti Fidela Castra, kdy intenzita ekonomické, politické blokády Kuby ze strany USA dosahuje úrovně brutální genocidy kubánského lidu, se přes všechny obtíže Kubánská republika a její lid nepodvolují tlaku amerického imperialismu. Naplňování hesla „VLAST NEBO SMRT!“ je tak jedním z nejceněnějších odkazů Fidela Castra a jeho spolubojovníků.

Vyjadřujeme hlubokou solidaritu kubánskému lidu a jeho republice, kubánským odborům v boji za uhájení své cesty a v boji proti americkému imperialismu.

PROTO KUBA NENÍ SAMA! MÁ PŘÁTELE A PODPORU ŠIROKÉ MEZINÁRDNÍ SOLIDARITY!

KUBA MÍ ÚCTU A PODPORU I ODBOROVÉHO SDRUŽENÍ ČECH, MORAVY, SLEZSKA!

V Praze 11. 8. 2026.

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska

Odmítáme opětovné zavedení karenční doby

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska **se jednoznačně a zásadně vymezuje proti úvahám a snahám Vlády České republiky, vládní koalice a pravicové opozice, opětovně zavést karenční dobu pro zaměstnance**, v níž by byli práce neschopní zaměstnanci zůstali bez jakékoliv náhrady mzdy. Zaměstnanci by tak přišli o 60% mzdy nebo platu za prvé tři dny nemoci, který jim zaměstnavatel proplácí.

Odmítáme tvrzení, že „karenční doba“ by výrazně ušetřila výdaje zaměstnavatelům a omezila nadměrné využívání lékařské péče. Rovněž se neztotožňujeme s tvrzením, že výpadek výdělku v délce několika dnů pro většinu zaměstnanců nepředstavují problém.

Není povinností zaměstnance v případě nevolnosti, krátkodobé nemoci čerpat řádnou kalendářní dovolenou, případně tzv. neplacené volno poskytnuté zaměstnavatelem či užívat modelu placeného volna tzv. sick days.

Vnímáme argumenty, že po zrušení karenční doby vzrostla nemocnost o 13%, jako zkrslující, neboť právě díky jejímu zrušení, řada zaměstnanců s krátkodobými zdravotními problémy, bez obav o ztrátu zaměstnání, řešila svůj zdravotní stav s lékaři. Proto odmítáme tlak zaměstnavatelů, pravicových politiků, ekonomů a i dřívější rozhodnutí Národní ekonomické rady na opětovné zavedení karenční doby a diskuze o její délce. Chce-li vláda vědomě snižovat náklady na pracovní sílu pro zaměstnavatele a šetřit na zdravotním systému nechť raději omezí své výdaje na zbrojení.

Zrušení karenční doby k 30. 06. 2019 bylo z pohledu zájmů zaměstnanců správné a oprávněné. Jeho zachování je v zájmu zaměstnanců.

Odmítáme liberální pravicové úvahy o znovu zavedení karenční doby a vyzýváme vládu, aby od nich upustila!

V Praze 16. 7. 2026. Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska

Podporujeme volno o všech svátcích pro prodavačky a prodavače

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska dlouhodobě, trvale a jednoznačně bez výjimek podporuje uzákonění pracovního volna na všechny dny státních svátků pro všechny zaměstnance obchodů – prodavačky a prodavače.

Vnímáme, jak pravicové strany v čele s ODS neustále usilují o zrušení zákazu během zákonem vybraných osmi státních svátků. Na rozdíl od této pravicové iniciativy, OS ČMS vítá poslaneckou iniciativu předloženou nyní v Poslanecké sněmovně skupinou poslanců, která má za cíl rozšířit zákaz prodeje na dny všech státních svátků.

Rovněž podporujeme snahu ochránit i zaměstnance menších prodejen a zajistit jim pracovní volno ve dnech státních svátků. Vymezení zákazu prodejen s prodejní plochou větší než 200 m² považujeme za dnes překonaný.

Odvětví obchodu v České republice zaměstnává 11% všech zaměstnanců. Při úpravě pracovní doby v obchodě a zejména maloobchodě nejde jen o ochranu pracujících žen, které dnes tvoří 80% až 90% z 525.935 zaměstnanců v odvětví obchodu v České republice. Je třeba uvést, že však ženy tvoří více jak 90 % zaměstnanců z 247.211 zaměstnanců v maloobchodě. Nesou tak největší tíhu vázaného postavení zaměstnance vůči zaměstnavateli, coby prodavačky v odvětví obchodu.

Podle OS ČMS **nemůže obstát argument pravice**, že omezením prodejní doby zaměstnanci přijdou o možnost vydělat si díky příplatku za práci ve svátek. Nárok na tento příplatek nevzniká automaticky, základním pravidlem je poskytnutí náhradního volna. V praxi se však velice často obchází.

Neobstojí ani **druhý argument pravice**, který je postaven na tvrzení, že není třeba žádné úpravy prodejní doby a zaměstnanci by se zaměstnavateli měli domluvit. Pracovní právní vztah je však založen na vázaném postavení zaměstnance vůči zaměstnavateli, na nadřízenosti zaměst-

navatele vůči zaměstnanci. Absence odborů u převažující většiny zaměstnavatelů, působících v maloobchodě, preference krátkodobých pracovních úvazků a částečných pracovních úvazků, vazné postavení zaměstnanců umocňují. Jakákoli dohoda se zde redukuje na formální souhlas s rozvržením pracovních směn zaměstnavatele, mimo jiné i z reálných obav ztráty zaměstnání.

Deset let účinnosti úpravy zákazu prodeje o vybraných státních svátcích ukázalo jasně, že se s ní zaměstnavatelé dokázali v odvětví obchodu vypořádat.

Zákon č. 223/2016 Sb., o prodejní době v maloobchodě, tzv. „zákon o prodejní době“ se nesmí stát dalším nástrojem pravice nátlaku na prodavačky a prodavače!

Podporujeme rozšíření zákazu prodeje na všechny dny státních svátků a na provozovny s plochou menší než 200 m²!

Zaměstnanci obchodu mají také svá práva!

OS ČMS

Nechceme řízený úpadek Letiště Praha

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska vyjadřuje svou solidaritu, pochopení a podporu pěti odborovým organizacím, které v úterý 21. července 2026 vyhlásily stávkovou pohotovost, aby vyjádřily svůj nesouhlas a obavy ze jmenování Radomíra Lašáka do pozice předsedy představenstva Letiště Praha.

Přestože ministryně financí Alena Schillerová ujistila, že obavy odborů nejsou namístě a že vláda neplánuje propouštění ani organizační otřesy ve společnosti, jsme přesvědčeni, že obavy našich kolegů odborářů jsou oprávněné. Zejména vezmeme-li v potaz působení Radomíra Lašáka v čele Českých aerolinií v letech 2006 až 2009, tedy v době výrazné se zhoršujících hospodářských výsledků národního českého leteckého přepravce, v době výrazného propouštění zaměstnanců a přípravy privatizace.

Za velice pádný důvod vnímáme i skutečnost, že vláda zamýšlí část akcí letiště Praha uvést na burzu, přičemž není jasný záměr změn ve struktuře letiště, financování jeho provozu a personálního stavu zaměstnanců.

Připojujeme se tímto k výzvě vládě České republiky, aby urychleně přehodnotila svůj přístup k letišti Praha a své záměry s ním.

Odborové sdružení Čech, Moravy, Slezska